¨É½É®É¹]ÅÒ Ê´ÉtiÉ ÊxÉªÉÉ¨ÉEò +ÉªÉÉäMÉ
(Ê´ÉiÉ®hÉ ¨ÉÖHò |É´Éä¶É) Ê´ÉÊxÉªÉ¨É, 2004

Ê´ÉtiÉ +ÊvÉÊxÉªÉ¨É, 2003.

क्रमांक मविनिआ/लिगल/१११/२००४/१०८८ - विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३चा ३६) च्या कलम (४२) च्या उपकलम (२), (३) आणि (४) कलम १८१ च्या उप कलम (२) मधील विभाग (पी), (क्यू) आणि (झेड पी) व सह कलम २ यानुसार प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करुन, महाराष्ट्र विद्युत आयोग, राज्यातील वितरणामध्ये मुक्त प्रवेश (ओपन ॲक्सेस) विनियम पुढील प्रमाणे करीत आहे, जसे:-

1. ºÉÆÊIÉ{iÉ ¶ÉÒ¹ÉÇEò, +lÉ ÊxÉÎ¶SÉiÉÒ ´É |ÉÉ®Æ¦É

(१) या विनियमांना महाराष्ट्र विद्युत आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २००४ असे म्हटले जाईल.

(२) हे विनियमे सर्व महाराष्ट्र राज्यभर लागू असतील.

(३) सरकारी राजपत्रातील प्रसिध्दीच्या तारखेपासून ती लागू होतील.

2. ´ªÉÉJªÉÉ

(१) या संदर्भानुसार वेगळा अर्थ अपेक्षित नसल्यास या विनियमामध्ये:

(अ) '+ÊvÉÊxÉªÉ¨É' म्हणजे विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३ चा ३६)

(ब) '+ÉªÉÉäMÉ 'म्हणजे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग;

(क) "EòjÉÉ]Ò ¨ÉÉMÉhÉÒ "म्हणजे, वीज पुरवठ्याच्या कराराप्रमाणे, वितरण परवानेधारक व ग्राहक या उभयतांच्या संमतीने असलेली किलोव्होल्ट ॲंपियर (KVA) किंवा मेगाव्होल्टॲंपियर (MVA) मधील मागणी;

(ड) "Eò®]ıı ±É´É½±É GòÉºÉ ºÉ¤ÉÊºÉbÒ" म्हणजे, वितरण परवानेधारकाचा एकंदर मान्यताप्राप्त वर्ग आणि प्रत्येक प्रशुल्क गटामधील पुढील प्रकारची प्रत्येक प्रशुल्क सीमा :-

(i) ३१ मार्च २००४ या दिवशी असलेल्या प्रत्येक मान्यताप्राप्त प्रशुल्क वर्ग आणि अशा प्रत्येक प्रशुल्क सीमा (स्लॅब) या मधील प्रशुल्काचा धन (+) फरक, आणि अशा प्रशुल्क वर्ग / प्रशुल्क सीमा यांना वीज पुरवठ्याचा खर्च गुणिले -

(ii) ३१ मार्च २००४ रोजी समाप्त होणाऱ्या आर्थिक वर्षासाठी अशा प्रशुल्क वर्गाने व अशा प्रशुल्क सीमांसाठी विजेचा वापर;

(ई) "Ê´É¶É¹É BxÉVÉÔ ¨ÉÒ]õ¬É" म्हणजे, पुढील क्षमता असलेली व ०.२ क्लास अचूकपणा असलेली मीटर्स :-

(i) वेळेतील फरकानुसार (टाईम डिफरेन्शियेटेड) ॲक्टीव्ह एनर्जी व व्होलटेजमधील फरकानुसार रिॲक्टीव्ह एनर्जीचे, दर १५ मिनिटांच्या अंतराने मापन करणारी;

(ii) अशी मापने कमीत कमी ६० दिवस साठवून ठेवणारी;

(iii) अशा मापनांचे प्रत्यक्ष वेळेवर (रिअल टाईम) संदेशन.

(२) येथे उपयोजिलेले व व्याख्या न दिलेले शब्द व शब्दसमूहांचा अर्थ अधिनियमांत स्पष्ट केल्याप्रमाणे असेल.

3. ¨ÉHò |É´É¶ÉÉºÉÉ`öÒ (+É{ÉxÉ +CºÉºÉ) +]õÒ

३.१ या विनियमात विशेष उल्लेख केल्याप्रमाणे, वितरण परवानेधारक, एखाद्या परवानेधारकाला, किंवा वितरण परवानेधारकाच्या वितरण क्षेत्रात राहणाऱ्या एखाद्या व्यक्तीला मुक्त प्रवेश देऊ करील :

मात्र, असा मुक्त प्रवेश मिळविण्यासाठी, एखादा परवानेधारक, किंवा ग्राहक, किंवा वीज निर्माण कार्यात असलेली व्यक्ती, किंवा वितरण परवानेधारकाच्या वितरण क्षेत्रात राहणारी एखादी व्यक्ती, यांना किंवा त्यांच्या गटाला क्रॉस सबसिडी व कार्यकारी निर्बंधासकट आयोग अतिरिक्त अटी वेळोवेळी लागू करु शकते.

३.२ पात्रतेसाठी अट

३.२.१ आयोग एखाद्या ग्राहकाला आणि ग्राहक नसलेल्या पण वितरण परवानेधारकाच्या पुरवठा क्षेत्रात राहणाऱ्या व्यक्तिला, वीज निर्माण कंपनी किंवा वितरण परवानेधारक नसलेल्या परवानेधारकाला, पात्रतेच्या पुढील अटींवर, तसेच प्रत्येकाची क्षमता आणि कार्यकारी निर्बंध पाळले गेल्यास,वीज कंपनी किंवा वितरण परवानेधारक नसलेल्या परवानेधारकाकडून वीज पुरवठा मिळविण्यासाठी वितरण पध्दतीत मुक्त पवेश देऊ शकतो :-

Ê´ÉiÉ®hÉ {É®´ÉÉxÉvÉÉ®EòÉSªÉÉ {É®´É`öÉ IÉjÉÉiÉ +ºÉ±É±ªÉÉ ´ªÉHòÒSÉÒ ÊEò´ÉÉ OÉÉ½EòÉSÉÒ EòjÉÉ]õÒ ¨ÉÉMÉhÉÒ	+ÊvÉÊxÉªÉ¨ÉÉSªÉÉ Eò±É¨É 42 ¨ÉvÉÒ±É ={ÉEò±É¨É (2) +x´ÉªÉ ¨ÉHò |É´É¶É Ênù±ÉÉ VÉÉhªÉÉSÉÒ iÉÉ®úÒJÉ
५ MVA पेक्षा कमी नसलेली	१ एप्रिल, २००५
२ MVA पेक्षा कमी नसलेली पण ५ MVA पेक्षा कमी	१ एप्रिल, २००६

१ MVA पेक्षा कमी नसलेली	१ एप्रिल, २००५

३.२.२ एखाद्या निर्माण कंपनीला किंवा, पुरवठा क्षेत्रातील वितरण परवानेधारक नसलेल्या एखाद्या परवानेधारकाला त्याने, एखाद्या ग्राहकाला किंवा,ग्राहक नसलेल्या पण पुरवठा क्षेत्रात राहणाऱ्या व्यक्तीला वीज पुरवठा करण्यासाठी, ज्याला पुरवठा करायचा आहे असा ग्राहक किंवा अशी व्यक्ती, ही मुक्त प्रवेशासाठी पात्र ठरण्याच्या तारखे पासून,आयोग,वरील विनियमन ३.२.१ नुसार वितरण पध्दतीत मुक्त प्रवेश देऊ करेल.

३.२.३ मुक्त प्रवेश व्यवहारात आणल्यानंतरच्या अनुभवावरून आणि / किंवा सर्व पर्याप्त घटकांचा विचार करून,आयोग, वर दिलेल्या पात्रतेच्या अटींचा पुनर्विचार करून त्यात बदल करू शकतो.

३.३ क्रॉस -सबसिडी अधिभार

३.३.१ वरील विनियमनांनुसार मुक्त प्रवेश प्रदान केल्या गेलेल्या प्रत्येक व्यक्तीला,अशा मुक्त प्रवेशाच्या वापराची शर्त म्हणून आयोगाने ठरविलेला क्रॉस -सबसिडी अधिभार द्यावा लागेल.

मात्र,एखाद्या व्यक्तीला मुक्त प्रवेश दिल्यावर, त्याने स्वतःच्या उपयोगासाठी अन्यत्र वीज नेण्यासाठी बंदिस्त वीज निर्माण संयंत्र बसविल्यास, त्या व्यक्तीला हा अधिभार लागू होणार नाही.

३.३.२ हे विनियम कळविल्याच्या तारखेपासून तीन (३) महिन्यांच्या आत, प्रत्येक वितरण परवानेधारकाने, त्याच्या पुरवठा क्षेत्रात तो करंट लेव्हल ऑफ क्रॉस -सबसिडीची आकडेमोड (कॅलक्युलेशन) करण्यास कोणती पध्दत वापरणार हे आयोगाला कळविले पाहिजे :

मात्र, वितरण परवानेधारकाने, अशा आकडेमोडीचे सर्व पैलू, जसे वापरावयाच्या माहितीचे स्त्रोत, प्रस्तावित नमुन्याचा आकार व ज्या प्रतिनिधीकडून वितरण परवानेधारक अशी आकडेमोड करवून घेणार आहे याबद्दल आयोगाला संपूर्ण व पर्याप्त माहिती दिली पाहिजे.

३.३.३ करंट लेव्हल ऑफ क्रॉस -सबसिडीच्या प्रस्तावित रीतीची छाननी केल्यानंतर आयोग :-

(अ). आयोग, आयोगाला योग्य वाटेल असे बदल करून अशा पध्दतीला मान्यता देईल ; किंवा

(ब) किंवा लिखित रूपात नोंद केलेली कारणे देऊन, आयोग, अशी पध्दत फेटाळून लावेल व त्या दिशेने, अमुक इतक्या वेळात व अमुक असे घटक विचारात घेऊन, वितरण परवानेधारकांकडून त्याने पुनर्रचना केलेली पध्दत मागवेल :

मात्र, अशा प्रस्तावित पध्दतीची विस्तृत माहिती आयोग, योग्य वाटल्यास,कोणत्याही व्यक्तीला देऊ शकेल आणि / किंवा मते,सूचना मिळविण्यासाठी इंटरनेटवरील आयोगाच्या वेबसाईटवर टाकू / शकेल :

मात्र, अशी प्रस्तावित पध्दत फेटाळण्यापूर्वी, वितरण परवानेधारकाला त्याची बाजू मांडण्याची वाजवी संधी दिली जाईल :

मात्र, याशिवाय, लिखित स्वरूपात नोंद केलेली कारणे देऊन जेथे आयोगाने वितरण परवानेधारकाची प्रस्तावित पध्दत फेटाळली असेल तेव्हा, आयोग पर्यायी पध्दत सुचवून ती स्वीकारण्यास वितरण परवानेधारकाला सांगू शकेल.

३.३.४ वितरण परवानेधारकाने दिलेली करंट लेव्हल ऑफ क्रॉस -सबसिडी काढण्यासाठी असलेली आकडेमोडीची पध्दत आयोगाने मान्य केल्याच्या किंवा ठरविल्याच्या तारखेपासून तीन (३) महिन्याच्या आत पुरवठा करण्याच्या क्षेत्रामधील करंट लेव्हल ऑफ क्रॉस -सबसिडीची आकडेमोड करून व अशा आकडेमोडीची संपूर्ण माहिती वितरण परवानाधारकाने आयोगाला दिली पाहिजे :

मात्र,अशा प्रस्तावित पध्दतीची विस्तृत माहिती आयोग,योग्य वाटल्यास, कोणत्याही व्यक्तीला देऊ शकेल आणि / किंवा मते, सूचना मिळविण्यासाठी इंटरनेटवरील आयोगाच्या वेबसाईटवर टाकू शकेल.

३.३.५ करंट लेव्हल ऑफ क्रॉस -सबसिडीच्या प्रस्तावित रीतीची छाननी केल्यानंतर आयोग -

(अ) वितरण परवानेधारकाच्या पुरवठा करावयाच्या क्षेत्रातील करंट लेव्हल ऑफ क्रॉस -सबसिडीला मान्यता देईल; किंवा

(ब) अशी आकडेमोड आयोगाच्या पूर्वमान्य पध्दतीनुसार नसेल किंवा अधिनियमामधील तरतुदीनुसार किंवा त्यामधील नियम व विनियमानुसार नसेल तर, आयोग लिखित स्वरुपात नोंद केलेल्या कारणांसाठी ती फेटाळू शकतो आणि वितरण परवानेधारकाला त्याची आकडेमोड पुनःसादर करावयास किंवा वितरण परवानेधारकाच्या पुरवठा करावयाच्या क्षेत्रांमध्ये, आयोगाला रास्त वाटेल अशी करंट लेव्हल ऑफ क्रॉस सबसिडीचा विशेष निर्देश केला जाऊ शकतो :

मात्र, अशी आकडेमोड फेटाळण्यापूर्वी वितरण परवानेधारकाला त्याची बाजू मांडण्याची वाजवी संधि दिली जाईल.

३.३.६ वितरण परवानेधारक करंट लेव्हल ऑफ क्रॉस सबसिडीची आकडेमोड या विनियमांप्रमाणे करु शकला नाही तर व ज्या वेळी वितरण परवानेधारक त्यासाठी रास्त कारण दाखवू शकला नाही तर आयोग, वितरण परवानेधारकाच्या पुरवठा करावयाच्या क्षेत्रांमध्ये आयोगाला रास्त वाटेल अशा करंट लेव्हल ऑफ क्रॉस सबसिडीचा विशेष निर्देश करु शकतो.

३.३.७ वितरण परवानेधारकाच्या प्रत्येक प्रशुल्क गटामधील प्रत्येक प्रशुल्क सीमा (टॅरिफ स्लॅब) व प्रत्येक मान्यताप्राप्त प्रशुल्कगटासाठी, आयोग, मान्यताप्राप्त करंट लेव्हल ऑफ क्रॉस सबसिडीवर आधारित असा क्रॉस सबसिडी अधिभार निश्चित करु शकेल :

मात्र, असा अधिभार प्रत्येक प्रशुल्क वर्गाच्या विजेच्या अदमासे वापरावर आधारित असेल व तो अधिभार तसेच क्रॉस सबसिडी संपेपर्यंत, प्रत्येक आर्थिक वर्षासाठी निश्चित केला जाईल :

या शिवाय क्रॉस सबसिडी अधिभाराची आकारणी व वसूली आयोगाने स्पष्ट केलेल्या पध्दतीनुसार असेल:

या शिवाय, आयोगाने ठरविल्याप्रमाणे असा अधिभार आणि क्रॉस सबसिडीज अधिकाधिक प्रमाणात कमी करीत संपविले जातील.

३.४ अतिरिक्त अधिभार

३.४.१ ज्या ठिकाणी आयोग, ग्राहक किंवा ग्राहकगटाला, एखाद्या व्यक्तिकडून अथवा त्याच्या क्षेत्रातील वितरण परवानेधारकाकडून विजेचा पुरवठा घेण्यास परवानगी देते,अशा ग्राहकाला फिरविण्याच्या (व्हीलिंग) खर्चावर आयोगाने ठरविल्याप्रमाणे वितरण परवानेधारकाला पुरवठा करण्यासाठी येणाऱ्या स्थायी खर्चाची भरपाई म्हणून अतिरिक्त अधिभार द्यावा लागेल.

३.५ विशेष एनर्जी मीटर्स

या विनियमांन्वये मुक्त प्रवेश प्रदान केल्या गेलेल्या प्रत्येक ग्राहकाला एक विशेष एनर्जी मीटर बसवून ते सुरक्षित राहील अशा बंदिस्त जागेत ठेवावे लागेल.

4. ¨ÉiÉ¦Én / ´ÉÉn

या विनियमांसंबंधीचे मतभेद / वाद हे अधिनियमाच्या कलम १५८ मधील तरतुदीनुसार लवादाच्या निर्णयानुसार चालतील.

5. ºÉ´É±ÉiÉ

ठरलेल्या तारखेच्या आधी, या अधिनियमात असलेली कोणतीही बाब विजेच्या वितरण व्यवसायातील स्थानिक प्राधिकरणाला आणि स्थानिक प्राधिकरणाच्या क्षेत्रात असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला लागू पडणार नाही.

6. n¯ÖºiÉÒSÉÉ +ÊvÉEòÉ®

या विनियमांच्या तरतुदीत, आयोग, कोणत्याही वेळी, बदल, फेरफार, पालट किंवा दुरुस्ती करु शकतो.

7. +bSÉhÉÒ nÚ® EòÉhªÉÉSÉÉ +ÊvÉEòÉ®

या विनियमांमधील तरतूदींच्या अंमलबजावणीत काही अडचणी निर्माण झाल्यास, त्या अडचणी दूर करण्यास, आयोग, सर्वसाधारण अथवा विशेष अध्यादेशाने या अधिनियमांच्या तरतुदींना अ-अ-सुसंगत नसलेल्या तरतुदी तयार करील.

8. ¤ÉSÉiÉ

(८.१) या विनियमांचा आदेश मिळण्यापूर्वी अथवा मिळाल्यानंतर, या विनियमात असलेली कोणतीही बाब, कोणत्याही परवानेधारक किंवा ग्राहक, किंवा वीज निर्माण करणारी व्यक्ती किंवा वितरण परवानेधारकाच्या क्षेत्रात राहणारी व्यक्तीयांना, कोणत्याही अटींपासून, मुक्त प्रवेश देण्यासाठी, आयोगाच्या अधिकाराला अवैध ठरवू शकणार नाही :

मात्र, कोणत्याही उत्त्सुक असलेल्या किंवा ग्रस्त पक्षाला अशा सवलतींकरिता प्रतिनिधित्त्व देण्याची, शक्यतो व्यवहार्य व वाजवी अशी संधि आयोग देईल.

८.२ आयोगाचा अंगभूत अधिकार सीमित करण्यासाठी अथवा त्यावर गैरपरिणाम करण्यासाठी तसेच अन्याय किंवा आयोगाच्या प्रक्रियेचा गैरवापर थांबविण्यासाठी आवशयक असलेले अध्यादेश बनविण्यासाठी या विनियमांमधील कोणतीही बाब त्याच्या आड येऊ शकणार नाही.

८.३ एखाद्या प्रकरणात किंवा प्रकरण गटात उद्‌भवलेल्या विशिष्ट परिस्थितीत, आणि लिखित स्वरुपात नोंद केलेल्या कारणांमुळे,तसेच, अशा प्रकरणात किंवा प्रकरण गटात आयोगाला आवश्यक वाटल्यास, या विनियमांमधील कोणत्याही विनियमांपेक्षा वेगळी असलेली व अधिनियमांच्या तरतुदींना अनुरुप असलेली कार्यपध्दती स्वीकारण्यास या विनियमांमधील कोणतीही बाब आयोगाच्या आड येणार नाही.

८.४ कोणतेही प्रकरण हाताळण्यास किंवा अधिनियमांमधील, ज्यासाठी अधिनियमांमध्ये कोणतीही विनियमे बनविली गेली नाहीत असा कोणताही अधिकार वापरण्यास, या विनियमातील कोणतीही बाब, प्रकटपणे किंवा ध्वनित अर्थाने, आयोगाच्या आड येणार नाही आणि आयोग अशी प्रकरणे, अधिकारव कार्ये आयोगाला योग्य वाटेल त्या रीतीने हाताळू शकेल.

मुंबई:
दिनांकः १० जून, २००४

ए. एम. खान
सचिव
महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, मुंबई